

hører med til almindelig Dannelse, at man virkelig Mand og Mand imellem kan tro, at Formue- og Indkomstskat er, om jeg saa maa sige, noget af det mest videnskabelige, noget, om man vil, af det sidste, nyeste og mest splittermoderne, man har indenfor Finansvidenskabens Omraade. Det er dog saaledes, og det ved den højtærede Finansminister lige saa fuldt vel Besked med som jeg, at ikke blot en Række udmærkede Forfattere har stillet sig højst skeptisk: overfor den, men at det til alle Tider af alle Finansvidenskabens Koryfæer med Styrke er blevet fremhævet, hvilken Betydning det har, at en Skat falder belejligt og bekvemt. Lad mig først og fremmest nævne selve Nationaløkonomiens Fader, Adam Smith, der opstillede sine berømte fire Skattesætninger, hvoraf den tredje lød: „Hver Skat bør opkræves paa den Tid og paa den Maade, som maa antages at være den bekvemteste for Skatteyderne“, og er der nogen Skat, hvorom det gælder, at den ikke opkræves paa den Tid og den Maade, som er den bekvemteste for Skatteyderne, turde det netop være en Indtægts- og Formueskat, og er der nogle Afgifter, om hvilke det gælder, at de netop opkræves paa de Tider og kun paa de Tider, som ere bekvemtest og belejligst for Skatteyderne, er det Forbrugsafgifterne, for de opkræves kun i det Øjeblik, man tager Portemonnæen op af Lommen for at berede sig selv en Nydelse.

Lad mig tilføje, den store danske Nationaløkonom Martfelt har til Beskæmmelse for os — vi skrive jo nu 1911 — allerede i 1771 meget tydelig angivet dette, og med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg blot oplæse fire Linier, som vise hans Syn derpaa. Han bebrejder det daværende Finanskollegium, at det „stadig tror, at Paalæg som skal inddrives ved militær Execution, en galop og een Gang om Aaret, erlægges lettere, end en lille Afgift, der erlægges tusinde Gange om Dagen af tusinde selvvillige købende Liebhave.“ „Ved hvad Middel skulde den Ene i Staten kunne lignede proportionligere mod den Anden end ved Afgiften af Varer, der staa i hver Mands eget frie Valg, om han vil købe dem eller ikke. Man nævne det Middel, naar Borgeren hellere skulde kunne og ville yde en Skilling til Krone og Stat, end i det Øjeblik, han har Haanden i Lommen for at købe for sin Gane, hvad ham lyster — for at klæde sig efter Moden — for at spendere paa Overdaadigheds Kram, hvad hans Fantasi indgiver ham.“ „En Dame, en Kavaller, f. Eks., skal paa Ma-

skerade, paa Bal, og maa pyntes, i hvad det skal koste! Hvilket Øjeblik er bekvemmere for Staten til at faa Hjælp til sin Trang?“ Trods denne gammeldags, snørklede Maade, hvorpaa Martfelt taler, har han dog faaet sagt en Sandhed, som vi nu om Stunder gjorde vel i at drage os i Minde.

Lad mig endelig til Fordel for Forbrugsafgifterne nævne, at der er Problemet med Selvangivelse løst til Fuldkommenhed: Ved Forbruget selvangiver enhver sin Indtægt, ikke sin Besparelse ganske vist, men den, mener jeg, burde tværtimod holdes fri for Skatten, men netop den Del af sin Indtægt, han forbruger, angiver han selv paa den tydeligste og klareste Maade. Det er da for Resten ogsaa ganske betegnende, at i selve det Lovforslag, som er fremsat af den højtærede Finansminister — og paa dette Punkt i øvrigt med fuldstændig Ret —, er Forbrugssynspunktet alligevel til syvende og sidst det, man falder tilbage paa, idet det i § 24, 4de Stykke, hedder: „Derpaa foretages Ansættelsen af de øvrige skattepligtige“ — det er dem, der ikke selvangive —, „hvorved der i Mangel af fyldestgørende Oplysninger og Bevisligheder om hver enkelt Indkomst og Formue skal tages Hensyn til, hvad hans og hans Families Underhold efter dennes Størrelse og Levemaade antages at koste“. Der have vi det Synspunkt, som er det rigtige og naturlige, og det, som det ikke kan nytte ved nogen rent teoretisk Betragtningssmaade at ville bort fra, smuglet ind i selve Formue- og Indkomstskatteloven i hele dets Glans og Herlighed!

Der er under denne Debat sagt, at det kan være godt nok med Besparelser, men Forbrugsafgifter føre ikke til Besparelser, thi der kan aldeles ikke være Tale om Besparelser for visse smaa Indkomsters Vedkommende. Det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode) fremdrog, hvorledes den højtærede Finansminister under Finanslovdebatten i Fjor med lyrisk Styrke havde peget paa, at en lille Familie med 800—1,000 Kr.s Indtægt paa ingen som helst mulig Maade kunde komme til at spare: „Jeg maa sige, at det er en rar forborgens Velstand, der kommer frem ved, at man presser Skatten ud af en Familie med 800—1,000 Kr.s Indtægt og mange Børn“. Jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse læse op, hvad jeg dertil svarede, siden det er fremdraget. Jeg svarede: „Ja, det lød jo forfærdende. Men for det første har jeg aldrig nogen